

Hebrew Matthew Chapter 24

(Translated from a Copy of the Original Hebrew Preserved by Messianic Jews in the Middle Ages and Unintentionally Saved in an Imperfect State by Orthodox Jews in the Shem Tov Text of the 14th Century Book *Even Bochan*)

Manuscript Copies Used:

- A *Even Bochan*, Shem Tov (16th to 17th century C.E. copy) Ms. Or. 4766; Bibliotheek der Rijksuniversiteit, Leiden.
- B *Even Bochan*, Shem Tov (16th to 17th century C.E. copy) Ms. Michael 119; Bodleian Library, Oxford.
- D *Even Bochan*, Shem Tov (17th century C.E. copy) Ms. 2426; Library of the Jewish Theological Seminary, New York. https://primo-tc-na01.hosted.exlibrisgroup.com/permalink/f/1jhdiph/JTS_DIGITool231918
- E *Even Bochan*, Shem Tov (17th century C.E. copy) Ms. 2279; Library of the Jewish Theological Seminary, New York. https://primo-tc-na01.hosted.exlibrisgroup.com/permalink/f/1jhdiph/JTS_DIGITool239401
- F *Even Bochan*, Shem Tov (16th to 17th century C.E. copy) Ms. 2209; Library of the Jewish Theological Seminary, New York. https://primo-tc-na01.hosted.exlibrisgroup.com/permalink/f/1jhdiph/JTS_DIGITool231561
- G *Even Bochan*, Shem Tov (16th to 17th century C.E. copy) Ms. 2234; Library of the Jewish Theological Seminary, New York. https://primo-tc-na01.hosted.exlibrisgroup.com/permalink/f/1jhdiph/JTS_DIGITool231599
- H *Even Bochan*, Shem Tov (16th to 17th century C.E. copy) Ms. Michael 137; Bodleian Library, Oxford.
- J *Even Bochan*, Shem Tov (16th century C.E. copy) Vat. Ebr. 101; Biblioteca Apostolica Vaticana, Vatican City. https://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.101
- K *Even Bochan*, Shem Tov (16th century C.E. copy) Plut. 2.17; Biblioteca Medicea Laurenziana, Florence. <http://mss.bmlonline.it/s.aspx?Id=AWODj2lhI1A4r7GxL9f3&c=Lapis%20discernens#/oro/277>
- L *Even Bochan*, Shem Tov (16th century C.E. copy) Ms. 3099; Casanatense Library, Rome. https://web.nli.org.il/sites/NLI/English/digitalibrary/pages/viewer.aspx?&presentorid=MANUSCRIPTS&docid=PNX_MANUSCRIPTS000085622-1#FL60257435
- M *Even Bochan*, Shem Tov (1578 C.E. copy) F 46891(8); Biblioteka Uniwersytecka w Wrocławiu, Warsaw. <http://www.manuscriptorium.com/apps/index.php?direct=record&pid=set031101set1196#search>
- O *Even Bochan*, Shem Tov (17th century C.E. copy) Cod. Parm. 2259; Palatina Library, Parma. https://web.nli.org.il/sites/NLI/English/digitalibrary/pages/viewer.aspx?&presentorid=MANUSCRIPTS&docid=PNX_MANUSCRIPTS000078680-1#FL14611785
- P *Even Bochan*, Shem Tov (17th century C.E. copy) Ms. Guenzberg 58; Russian State Library, Moscow. https://web.nli.org.il/sites/NLI/English/digitalibrary/pages/viewer.aspx?&presentorid=MANUSCRIPTS&docid=PNX_MANUSCRIPTS000085639-1#FL61655700

Manuscript L has been used for the base text.

Manuscript Families for Chapter 24:

Least Assimilation	Medium Assimilation	Medium Assimilation	Most Assimilation	Medium Assimilation	Most Assimilation
(L)	(B)	(H, O, P)	(A, J, K, M)	(E, F)	(D, G)

Fragmentary Manuscripts:

H = 24:20, 27-28, 34-35

O = 24:20, 27, 29, 34-35

P = 24:20, 27, 29, 34-35

English Translation

24. 1 And it came to be when Yeshua went out from the set-apart place, and when He was walking, His disciples drew near to show Him the buildings of the set-apart place.

2 And He said, “You see all these? Truly I say to you that all shall be destroyed, and no stone upon a stone shall be left there.”

3 And in His sitting on the Mount of Olives opposite the set-apart place, Kepha and Yochanan and Anderai asked Him in secret, “When shall all these be, and what is the sign that it shall be when all of these related matters come to be; or when shall they begin, and when is the end of the world and your coming?”

4 And Yeshua answered them, “Beware lest *any* man leads you astray,

5 for many shall come in My Name, saying, ‘I am he, the messiah,’ and they shall lead you astray.

6 And you, when you hear of wars and the joining of armies, beware lest you are vain, for all this is destined in future to come, but the time is not yet of the end.

7 And nation shall rise¹ against nation,² and reign against reign, and many troubles shall come to be, and grievous hunger, and earthquakes in places.

8 All these are the beginning of pains.

9 Then they shall imprison you to persecute *you*, and they shall kill you, and you shall become a disgrace to all the peoples over His Name.³

---

¹ ‘shall rise’ according to ABDEFGJKM; spelling error in L

² ‘nation’ according to ABDEFGJKM; missing from L by scribal error

³ ABDEFGJKM have ‘My Name’ in place of ‘His Name’ in L, but there is not enough evidence to know for certain which is the more original and correct

10 And then many shall be agitated, and those in fright shall be treacherous, and they shall be angry among themselves.

11 And prophets of falsehood shall arise and lead astray the many.

12 And when wickedness is great, the love of many shall lose intensity.

13 But whoever waits until the end shall be saved.

14 And this Good News shall be taught⁴ in all the ends of the earth⁵ for evidence about Me across all the nations. And then the end comes,⁶

15 and this is the disgusting idol desolating,⁷ the one spoken of by the mouth of Dani’el the prophet standing on the set-apart place (and let the one reading distinguish).

16 Then whoever is in Yehudah, let them flee to the mountains.

17 And whoever is upon the house, let him not run down to grab *any* set thing from his house.

18 And whoever is in the field, let him not go back to grab his shirt.

19 Woe to the pregnant and nursing women in those days.

20 Pray to El that your flight shall not be on the day of Shabbath.⁸

---

⁴ The Hebrew word here could be translated in the feminine 3rd person singular as ‘and it shall be taught’ or in the masculine 2nd person singular as ‘and you shall teach’ | ‘And this Good News shall be taught’ or ‘And you shall teach this Good News’

⁵ Psalms 98:3

⁶ Daniel 8:17, 19; Daniel 11:27

⁷ Daniel 11:31; Daniel 12:11

⁸ ‘on the day of Shabbath’ according to BEFHOP; M has ‘on the day of Shabbath in winter’ through the process of assimilation to the Greek; L has ‘in shame’ in place of ‘on the day of Shabbath’ and there is not enough evidence to know for certain if it is a scribal copyist spelling error or perhaps does preserve a more original reading

21 For then shall be great trouble⁹ which has not been from the creation of the world until now, and the like shall not be.¹⁰

22 And unless those days are reduced, all flesh would not be saved; but for the sake of the chosen those days¹¹ shall be reduced.

23 And in that same time, if a man says to you, 'Look, the messiah is here or there,' you do not believe him.

24 For false messiahs and prophets of falsehood shall arise, and they shall give signs and great miracles in relation, that if it is possible for it to be, they shall come with deceptions against the chosen.

26 And then if¹² they say to you, 'Look, he is in the wilderness,' you do not go out, and, 'Look, he is in the rooms,' you do not believe it.

25 See, I have told you before it has come to be."¹³

27 Again Yeshua said to them, to His disciples, "As the lightning goes forth in from the east and is seen in from the west, so shall it be in the coming belonging to the Son of Adam.

28 In whatever place that there shall be the decomposing body, there the eagles shall be gathered.¹⁴

29 And in that time, after the trouble of those days, the sun shall darken and the moon shall not shine forth its light, and the stars shall fall from the heavens,¹⁵ and the strength of the heavens shall be shaken.

---

⁹ L flips the words 'great trouble' out of the normal Hebrew grammatical order; not flipped in ABDEFGJKM

¹⁰ Jeremiah 30:7; Daniel 12:1

¹¹ L adds the word 'days' twice by scribal error; second word 'days' not in ABDEFGJKM

¹² 'And then if' according to AJKM; L has spelling error 'and if those'

¹³ All manuscripts have verse 26 before verse 25, which is the more logical order of continuous thought for Yeshua to complete the concept he is teaching before moving on

¹⁴ Ezekiel 39:17

¹⁵ Isaiah 13:10; Isaiah 34:4; Ezekiel 32:7; Joel 2:10; Joel 3:15

30 And then shall appear the sign in the heavens belonging to the Son of Adam, and all of the families of the ground shall weep¹⁶ and shall see the Son of Adam in the dark clouds of the heavens¹⁷ with a large army and with a terrifying appearance.

31 And He shall send His messengers with a shofar and with a great voice¹⁸ to gather His chosen from the four winds of the heavens,¹⁹ from one end of the heavens unto the other end.²⁰

32 From the fig tree learn the parable: when you see its branches and leaves sprouting you know when *the summer is near*.

33 *So you also, when you see all these, know*²¹ He is near to the gates.^{22 23}

34 Truly I say to you, that generation shall not pass until that all these things have come to be done.

35 And the heavens and the earth shall pass away,²⁴

36 but of that²⁵ day and of that time there are none who know, nor do the messengers of the heavens, but the Father only."

37 Again Yeshua said to His disciples, "As in the days of Noach, so it shall be in the coming belonging to the Son of Adam.

---

¹⁶ Zechariah 12:10-12

¹⁷ Exodus 19:9; Daniel 7:13

¹⁸ Exodus 19:16, 19; Isaiah 27:13; Psalms 47:5; Psalms 98:6

¹⁹ Daniel 7:2

²⁰ Deuteronomy 4:32

²¹ The words '*the summer is near. So you also, when you see all these, know*' are missing from all of the available manuscripts by scribal error, based on the textual evidence that the word 'near' is written twice in verses 32-33, and the scribe's eye strayed to the second word 'near' in verse 33, missing all of the words in between the two words 'near' in 32 and 'near' in 33.

²² 'to the gates' according to ABDEFGJKM; missing from L by scribal error

²³ Ezekiel 44:1-2

²⁴ Psalms 102:25-26

²⁵ 'that' according to ABDEFGJKM; missing from L by scribal error

38 As it was before the flood, they were eating and drinking and being fruitful and multiplying until the day that Noah entered into the ark.²⁶

39 And they did not know until the flood came upon them and destroyed them; so it shall be in the coming belonging to the Son of Adam.

40 Then if there comes to be two ploughing in a certain field, the one righteous and the other evil, the one shall be seized and the other shall be left.

41 And two women shall be grinding in a certain mill; the one shall be seized and the other shall be left. And this shall be because the messengers during the end of the world shall be taking away the stumbling blocks from the world,²⁷ and they shall separate the good from the evil.”^{28 29}

42 Then Yeshua said to His disciples, “Therefore watch with Me, because you do not know at that time what time your Master comes.

43 This you do know: If he had known at that time what time the thief was coming, he would have watched and not left him to break into his house.

44 So you should become ready, because you do not know at that time what time the Son of Adam shall be destined in future to come.

45 What do you think of the trustworthy and wise servant whose master positions him over his children to give them to eat in its due time?

46 Happy is that servant whose master finds him so doing in his coming.

47 Truly I say to you that he shall give him position over his goods.

48 But if it shall be that servant is evil and says in his heart, ‘My master is delaying to come,’³⁰

49 and he begins to beat the servants of his master, and eats and drinks with the gluttons.

50 And his master comes on a day that he does not wait for, and in a time that he does not know;

51 and he shall break him apart and place his allotment with the hypocrites. There shall be weeping and gnashing of teeth.”

---

²⁶ Genesis 7:7

²⁷ Isaiah 57:14; Zephaniah 1:3; Matthew 13:40-41

²⁸ ‘and they shall separate the good from the evil’ according to ABDEFGJKM; missing from L by scribal error

²⁹ Matthew 13:49

---

³⁰ Exodus 32:1

Hebrew Text

24. 1. ויהי כאשר יצא ישו מן המקדש וכשהיה הולך נגשו תלמידיו להראותו בניני המקדש
2. ויאמר תראו כל אלה אמן אני אומר לכם שהכל יהרס ולא ישאר שם אבן על אבן
3. ובשבתו על הר הזתים נגד המקדש שאלו לו פיטרוש ויוחנן ואנדריאה בסתר מתי יהיה כל אלה ומה האות שיהיה כשיהיו כל אלה הענייני(ם) או כשיתחילו ומתי יהיה תכלית העולם וביאתך
4. ויען להם ישו השמרו פן יתעה אתכם איש
5. שרבים יבאו בשמי לאמר אני הוא המשיח ויתעו אתכם
6. ואתם כאשר תשמעו המלחמות וחברת הצבאות השמרו פן תהבלו שכל זה עתיד לבא אבל עדיין אין התכלית
7. ויקם גוי וממלכה על ממלכה ויהיו מהומות רבות ורעב כבד ורעש במקומות
8. כל אלה תחילת המכאובות
9. אז ימסרו אתכם לצרות ויהרגו אתכם ותהיו לחרפה לכל העמים על שמו
10. ואז ירגזו רבים ויבגדו הם באים ויתקצפו ביניהם
11. ויקומו נביאי השקר ויטעו את הרבים
12. וכאשר תרבה הרשעות תפוג אהבת רבים
13. ואשר יחכה עד התכליי(ת) יושע
14. ותדרש בשורה [לעז אוונג"ילין] זאת בכל אפסי ארץ לעדו(ת) עלי על כל הגוים ואז תבא התכלית
15. [זה אנט"קרישטוש] וזהו שקוץ שומם האמור על פי דניאל הנביא עומד במקום קדוש והקורא יבין
16. אז אשר ביודא ינוסו להרים
17. ואשר על הבית לא ירד לקחת שום דבר מביתו
18. ואשר בשדה לא ישוב לקחת כתנתו
19. הוי לנשיי(ם) הרות ולמניקות בימים ההם
20. התפללו לאל שלא תהיה מנוסתכם בבשת
21. שאז תהיה גדולה צרה אשר לא נהיתה מבריאת העולם עד עתה וכמוה לא תהיה
22. ולולי היות הימים ההם מעטים לא יושע כל בשר רק בעבור הנבחרים ימעטו הימים הימים ההם
23. ובאותו הזמן אם יאמר איש לכם הנה המשיח לכאן או לשם לא תאמינו
24. שיקומו משיחי שקרים ונביאי השקר ויתנו אותות ומופתי(ם) גדולים בעניין שאם יוכל להיות יבאו בטעות עם הנבחרים

26. ואם הם יאמרו לכם הנו במדבר אל תצאו והנו בחדרים אל תאמינו
25. הנני אומר לכם קודם היותו
27. עוד אמר להם ישו לתלמידיו כמו שהברק יוצא במזרח ונראה במערב כן תהיה ביאתו של בן אדם
28. באיזה מקום שיהיה הגויה שם יתחברו הנשרים
29. ובאותה שעה אחרי צרת הימים ההם יחשך השמש והירח לא יגיה אורו והכוכבים יפלו מהשמים וחיל השמים יתנווד
30. ואז יראה האות של בן אדם בשמים ויבכו כל המשפחות האדמה ויראו את בן האדם בעובי השמים בחיל רב ובצורה נוראה
31. וישלח מלאכיו בשופר ובקול גדול לאסוף את נבחריו מארבע רוחות השמים מקצה השמים עד קצותם
32. מעץ התאנה תלמדו המשל כאשר תראו ענפיה ועלים צומחים תדעו כי
33. קרוב הוא
34. אמן אני אומר לכם שלא יעבור זה הדור עד שכל אלה הדבריי (ם) יהיו עשויים
35. והשמים והארץ יעברו
36. ומהיום ומהעת ההיא אין מי שיודע ולא מלאכי השמים אלא האב בלבד
37. עוד אמר ישו לתלמידיו כאשר בימי נח כן תהיה ביאתו של בן אדם
38. כאשר היו קודם המבול אוכלים ושותים ופרים ורבים עד יום שבא נח בתיבה
39. ולא ידעו עד שבא המבול עליהם וישחיתם כן תהיה ביאתו של בן אדם
40. אז אם יהיו שנים חורשיי (ם) בשדה אחד האחד צדיק ואחד רשע האחת ילכד והאחת יעזב
41. ושנים נשים טוחנות בטחון אחת האחת תלכד והאחת תעזב וזה יהיה שהמלאכיי (ם) בתכלית העולם יסירו המכשולים מהעולם
42. אז אמר ישו לתלמידיו לזאת שמרו עמי שלא תדעו איזו שעה אדוניכם בא
43. זאת תדעו אם היה יודע איזה שעה הגנב בא ישמור ולא יעזוב לחתור ביתו
44. כן אתם תהיו נכונים שלא תדעו איזו שעה בן אדם עתיד לבא
45. מה אתם חושבים מהעבד הנאמן והחכם ששם אותו אדוניו על טפיו לתת אכלם בעתו
46. אשרי העבד ההוא שימצאהו אדוניו בבואו עושה כן
47. אמן אני אומר לכם שעל טובו ישימהו
48. ואם יהיי (ה) העבד ההוא רע ויאמר בלבו אדוני מתמהמה לבא
49. ויתחיל להכות עבדי אדוניו ויאכל וישתה עם הזולליי (ם)

50. ובא אדוניו ביום אשר לא יחכה ובעת אשר לא ידע
51. ויפרדיהו וישים חלקו עם החנפיי' (ם) שם יהיה בכי וחרוק שנים

- 24:1 G בנין הבית והמקדש ובניני המקדש | EF בניני ובניני | G את add | G להראותו | G מהמקדש ומן המקדש 24:1
- 24:2 omit A | omit J | G להם add, EF ואומר ויאמר 24:2
- 24:3 AGJK | פיטרו ופיטרוש | M | omit M | לו | A | שאל | שאלו | DG | בית add | נגד | AJKM | בהר | על | הר | M | ובשבת ובשבתו 24:3
- או | ABDGJKM | הענינים | הענינים | M | ואנדריאו, K | ואנדריו, J | אנדריב, G | אנדראוס, EF | ואנדריאש | ואנדריאה
A | וביאתה | וביאתך | F | מתי | ומתי | EF | לו add | וכשיתחילו | G | וכשיתחילו
- 24:4 EF | לכם | אתכם | EF | לכם add | השמרו 24:4
- 24:5 AJM | את הרבים | אתכם | ויטעו | ויטעו | omit A | הוא | KM | יבאו | יבאו 24:5
- 24:6 ABDEFGJKM | עדין | עדיין | K | לבוא | לבא | GM | תבהלו | תהבלו 24:6
- 24:7 ABDEFGJKM | על | גוי | add | גוי | ABDEFGJKM | ויקום | ויקום 24:7
- 24:8 omit A | המכאובות | ABDEFGJKM | תחלת | תחילת 24:8
- 24:9 ABDEFGJKM | שמי | נשמו | M | חרפה | לחרפה | BDG | יאסרו | ימסרו 24:9
- 24:10 F | ויתקצפו | ויתקצפו | ADEGJKM | בהם | באים | EF | ירגשו | ירגזו | K | יהרגו add | ואז 24:10
- 24:11 G | שקר | השקר 24:11
- 24:13 M | את | נעד 24:13
- 24:14 omit D | אפסי | K, | אונגיליו, EF, | אואנגילו, BDG, | אונגילי, AJ, | אונגילי | אונגילין | B, | בלעז | נלעז 24:14
- G | בא | נתבא | G | העם | הגוים | A | על | ABDEFGJK | הארץ
- 24:15 J, | אנטקרישט, EF, | אנטקריסטו, BDG, | אנטקרישט, AK, | אנטקרישט | אנטקרישטוש | EF | והוא, AKM, | זהו | נזה 24:15
- omit BD | הנביא | EF | בדניאל | על | פי דניאל | M (separated note in JK) | אנטקריטו
- 24:16 AEFJKM | ביהודה | ביהודא | G | ואז | נאז 24:16
- 24:17 D, | לקח | G, | omit EF | לקחות | לקחת 24:17
- 24:18 M | קמתו | נכתנתו 24:18
- 24:19 EF | ולמנקות | ולמניקות | ABDEFGJKM | להרות | להרות | omit ABDEFGJKM | לנשים | M | אוי, EF, | הוא | נהוי 24:19
- 24:20 BEFHOP, | ביום | השבת, AK, | בסתו | ושבת | בבשת | G | omit G | לאל | K | תהיו | תהיה | F | התפלל | התפללו 24:20
- M | ביום | השבת | בסתיו, J, | בסתיו | ובשבת, DG,
- 24:21 M | ועד | נעד | ABDFG | מבראת | מבריא | EF | שלא | אשר | לא | ABDEFGJKM | צרה | גדולה | נגדולה | צרה 24:21
- 24:22 omit ABDEFGJKM | הימים² | D | יושיע | יושע | F | מועטים | נמעטים | EF | omit EF | ההם¹ | J | ולולא, A, | ולילא | ולולי 24:22
- omit M | ההם²
- 24:23 omit G | לשם | או | לכאן | נלכאן | או | לשם | M | לכאן | לכאן | M | לך | איש | איש | לך | M | זמן | הזמן 24:23

24:24 ABDGJKM, את נעם | AJKM יביאו ניבאו | ABDEFGJKM בענין נבעניין | ABDG ונבאי ונביאי | G רבים נשקרים 24:24
 אות EF

24:26 EF והננו A, הנו ונהנו | EF תשאלו נתצאו | BDEFG omit הם | AJKM ואז אם נואם הם 24:26
 24:25 omit AJ

24:27 JKM של בן האדם, BDGH שלבן האדם נשל בן אדם | BG ממזרח נבמזרח | AJM omit להם 24:27
 24:28 AJM שתהיה נשיהיה 24:28

24:29 EF מן השמים נמהשמים | KMO והכוכבים נהכוכבים | M omit הים | D omit צרת 24:29
 24:30 בעבי נבעובי | ABDEFGJKM משפחות נהמשפחות | ABDEFGJKM האדם נאדם | BDG שלבן נשל בן 24:30
 ABDEFGJKM | M וחיל נבחיל

24:31 EFM ועד נעד | AEFKM omit השמים¹ | EFM מד' נמארבע 24:31
 24:32 (all manuscripts missing part of 32-33 by scribal error)

24:33 EF לשעירים add, ABDGJKM לשערים add 24:33
 24:34 H נעשים, ABDG עשויים נעשויים | H הדברים האלו נאלה הדברים | B omit, ADEFGKOP אלו נאלה 24:34
 24:36 E האב with marginal correction האדם נהאב | EF שידע נשיודע | ABDEFGJKM ההוא add נומהיום 24:36
 24:37 ABDEFGJKM האדם נאדם | ABDG שלבן נשל בן | DG בימינו נביאתו 24:37
 24:38 M לתיבה נבתיבה | A פרים נופרים 24:38
 24:39 ABDEFGJKM האדם נאדם | J והשחיתם נוישחיתם | EF מבול נהמבול 24:39
 24:40 EF, והב' ADGJK, והאחד נהאחת | EF, הא' ADGM, האחד נהאחת | KM והאחד, EF, והא' נואחד | EF, ב' נשנים 24:40
 M והאח'

24:41 M והאחרת, K והאחד נהאחת | EF, א' ABDJK, אחת נאחד | M שהן add ננשים | EF, וב' DG, שתיים נושתיים 24:41
 in מזהרעים with ויפרידו הטובים, ABDEFGJK, ויפרידו הטובים מזהרעים add נמהעולם | A מן העולם נמהעולם | M יהיו
 margin M

24:42 בא נאדוניכם בא | K אדונכם נאדוניכם | J omit (scribal error) נשעה אדוניכם בא | ABDG אזו נאיזו | G שמעו נשמרו 24:42
 G אדוניכם

24:43 הגנב | ABDEFGM איזו נאיזה | AM אדון הבית נידוע | J omit (scribal error) נזאת תדעו אם היה יודע איזה 24:43
 D לחבור נלחזור | M יבוא, AJ יבא נבא | M השעה שהגנב נשעה

24:44 BG בא נעתיד לבא | FGJ האדם נאדם | EF היו נתהיו 24:44

24:45 A להם add נלתת | G omit נהחכם | EF נאמן נהנאמן 24:45

24:46 DG שתצווהו נשימצאהו 24:46

24:47 D טפיו נטובו 24:47

24:48 DG ובא, B לבוא נלבא | M הוא add נאדוני | EF, העב נהעבד 24:48

24:50 AJKM יבא נובא 24:50

24:51 ABDEGM שינים נשנים | BDEFGKM ויפרידהו, AJ ויפחדהו ויפרידהו 24:51

Yeshua's Quotes and Paraphrases from the Tanak (Old Testament)

Matthew 24:14 בכל אפסי ארץ [in all the ends of the earth]

Psalms 98:3 כל אפסי ארץ [all the ends of the earth]

Matthew 24:15 שקוץ שומם [disgusting idol desolating]

Daniel 11:31 השקוץ משומם [the disgusting idol desolating]

Daniel 12:11 שקוץ שמם [disgusting idol desolating]

Matthew 24:15 עומד במקום קדוש [standing on the set-apart place]

Daniel 11:31 יעמדו וחללו המקדש [shall stand and profane the set-apart place]

Matthew 24:21 שאז תהיה גדולה צרה אשר לא נהיתה מבריאת העולם עד עתה וכמוה לא תהיה [For then shall be great trouble which has not been from the creation of the world until now, and the like shall not be *again*]

Daniel 12:1 והיתה עת צרה אשר לא נהיתה מהיות גוי עד העת ההיא [And there shall be a time of trouble which has not been from there was a nation until that time]

Matthew 24:29 יחשך השמש והירח לא יגיה אורו והכוכבים יפלו מהשמים [the sun shall darken and the moon shall not shine forth its light and the stars shall fall from the heavens]

Isaiah 13:10 כי כוכבי השמים וכסיליהם לא יהלו אורם חשך השמש בצאתו וירח לא יגיה אורו [For the stars of the heavens and their constellations shall not shine forth their light. The sun shall darken in its going forth and the moon shall not shine forth its light]

Matthew 24:29 והכוכבים יפלו מהשמים [and the stars shall fall from the heavens]

Isaiah 34:4 ונמקו כל צבא השמים [and all the host of the heavens shall melt away]

Matthew 24:29 והכוכבים יפלו מהשמים [and the stars shall fall from the heavens]

Isaiah 34:4 וכל צבאם יבול כנבל עלה מגפן [and all their host shall fall away like the falling of a leaf from the vine]

Matthew 24:29 יחשך השמש והירח לא יגיה אורו והכוכבים יפלו מהשמים [the sun shall darken and the moon shall not shine forth its light and the stars shall fall from the heavens]

Ezekiel 32:7 והקדרתי את ככביהם שמש בענן אכסנו וירח לא יאיר אורו [and make their stars dark. The sun is covered with a cloud and the moon shall not shine forth its light]

Matthew 24:29 יחשך השמש והירח לא יגיה אורו והכוכבים יפלו מהשמים וחיל השמים יתנוודד [the sun shall darken and the moon shall not shine forth its light and the stars shall fall from the heavens and the strength of the heavens shall be shaken]

Joel 2:10 רעשו שמים שמש וירח קדרו וכוכבים אספו נגהם [the heavens shall shake. Sun and moon shall darken and stars shall remove their shining]

Matthew 24:29 יחשך השמש והירח לא יגיה אורו והכוכבים יפלו מהשמים [the sun shall darken and the moon shall not shine forth its light and the stars shall fall from the heavens]

Joel 3:15 שמש וירח קדרו וכוכבים אספו נגהם [Sun and moon shall darken and stars shall remove their shining]

Matthew 24:30 ויבכו כל המשפחות האדמה [and all of the families of the ground shall weep]

Zechariah 12:12 וספדה הארץ משפחות משפחות לבד [And the land shall mourn, families, families *each* separately]

Matthew 24:30 ויראו את בן האדם בעובי השמים [and shall see the Son of Adam in the dark clouds of the heavens]

Daniel 7:13 (Aramaic) וארו עם ענני שמיא כבר אנש אתה הוה [and saw *One* like the Son of Enosh came to be with the clouds of heaven]

Matthew 24:30 ויראו את בן האדם בעובי השמים [and shall see the Son of Adam in the dark clouds of the heavens]

Exodus 19:9 הנה אנכי בא אליך בעב הענן [Behold, I come to you in a dark cloud]

Matthew 24:31 וישלח מלאכיו בשופר ובקול גדול [And He shall send His messengers with a shofar and with a great voice]

Exodus 19:19 ויהי קול השופר הולך וחזק מאד [And there came to be a voice of the shofar sounding long and very strong]

Matthew 24:31 וישלח מלאכיו בשופר ובקול גדול [And He shall send His messengers with a shofar and with a great voice]

Isaiah 27:13 והיה ביום ההוא יתקע בשופר גדול [And it was on that day with a great shofar it shall be blown]

Matthew 24:31 וישלח מלאכיו בשופר ובקול גדול [And He shall send His messengers with a shofar and with a great voice]

Psalms 47:5 עלה אלהים בתרועה יהוה בקול שופר [Elohim goes up with a shout; YHVH with the voice of a shofar]

Matthew 24:31 וישלח מלאכיו בשופר ובקול גדול [And He shall send His messengers with a shofar and with a great voice]

Psalms 98:6 בחצצרות וקול שופר הריעו לפני המלך יהוה [with trumpets and the voice of a shofar shout before the king YHVH]

Matthew 24:31 מארבע רוחות השמים [from the four winds of the heavens]

Daniel 7:2 (Aramaic) ארבע רוחי שמיא [the four winds of heaven]

Matthew 24:31 מקצא השמים עד קצותם [from one end of the heavens unto the other end]

Deuteronomy 4:32 ולמקצה השמים ועד קצה השמים [and toward from one end of the heavens and unto the *other* end of the heavens]

Matthew 24:33 קרוב הוא לשערים [He is near to the gates]

Ezekiel 44:1-2 השער הזה סגור יהיה לא יפתח ואיש לא יבא בו כי יהוה אלהי ישראל בא בו [This gate shall be shut, it shall not be opened, and no man shall enter in it because YHVH Elohey of Yisra'el has entered in it]

Matthew 24:35 והשמים והארץ יעברו [And the heavens and the earth shall pass away]

Psalms 102:25-26 לפניך הארץ יסדת ומעשה ידיך שמים המה יאבדו ואתה תעמד [Of old You did found the earth and the heavens are the work of Your hands; they shall perish but You shall remain]

Matthew 24:38 שבא נח בתיבה [that Noah entered into the ark]

Genesis 7:7 ויבא נח ובניו ואשתו ונשי בניו אתו אל התבה [And Noah entered, and his sons, and his wife, and his sons' wives with him to the ark]

Matthew 24:41 שהמלאכים בתכלית העולם יסירו המכשולים מהעולם ויפרידו הטובים מהרעים [because the messengers during the end of the world shall be taking away the stumbling blocks from the world, and they shall separate the good from the evil]

Zephaniah 1:3 אסף אדם ובהמה אסף עוף השמים ודגי הים והמכשלות את הרשעים [I shall remove man and beast, I shall remove the birds of the heavens, and the fish of the sea, and the stumbling blocks with the bad]

Matthew 24:41 יסירו המכשולים מהעולם [shall be taking away the stumbling blocks from the world]

Isaiah 57:14 הרימו מכשול מדרך עמי [take up the stumbling block from the way of my people]

Matthew 24:48 אדוני מתמהמה לבא [My master is delaying to come]

Exodus 32:1 בשש משה לרדת [Mosheh delayed to come down]

Scribal Error Notes

Matthew 24:20 – The progression of assimilation to the Greek in verse 20 from the available manuscripts (from manuscript J to manuscript M to manuscript B) leans more heavily as evidence in the direction toward ביום השבת ‘on the day of Shabbath’ being the original words written here; and בבשת ‘in shame’ is probably a scribal error in Manuscript L. But more evidence needs to be found in more manuscript copies to know for certain. Manuscript M demonstrates how the scribes gradually changed the original Hebrew words toward reading as a translation from the Greek. ‘On Shabbath’ בשבת and ‘in shame’ בבשת are spelled almost the same in Hebrew, with only the letters beyth ב and shin ש in reverse positions.

התפללו לאל שלא תהיה מנוסתכם בבשת = Manuscript L

Pray to El that your flight shall not be in shame. = Manuscript L

התפללו לאל שלא תהיה מנוסתכם ביום השבת = Manuscript B

Pray to El that your flight shall not be on the day of Shabbath. = Manuscript B

התפללו לאל שלא תהיה מנוסתכם ביום השבת בסתיו = Manuscript M

Pray to El that your flight shall not be on the day of Shabbath in winter. = Manuscript M

התפללו לאל שלא תהיה מנוסתכם בסתיו ובשבת = Manuscript J

Pray to El that your flight shall not be in winter and on Shabbath. = Manuscript J

Matthew 24:32-33 – All manuscripts have same error as J in 42-43 of the scribe seeing the word קרוב ‘near’ written twice in verses 32-33 and leaving out all of the original words in between. Unfortunately because all manuscripts leave out these words by scribal error, the original words in the missing gap in 32-33 are lost at present.

מעץ התאנה תלמדו המשל כאשר תראו ענפיה ועלים צומחים = Manuscript L plus correction from ABDGJKM
תדעו כי (קרוב) --- קרוב הוא לשערים

Matthew 24:42-43 – Manuscript J has scribal error where Hebrew words **שעה איזו** are written twice (with this spelling in most manuscripts) in verses 42 and 43, causing the scribe's eye to stray and leave out the words **איזו** **שעה** **אדוניכם** **בא** **זאת** **תדעו** **אם** **היה** **יודע** in between.

איזו שעה הגנב בא ישמור ולא יעזוב לחתור ביתו = Manuscript L
אז אמר ישו לתלמידיו לזאת שמרו עמי שלא תדעו איזו שעה אדוניכם בא זאת תדעו אם היה יודע

אז אמר ישו לתלמידיו לזאת שמרו עמי שלא תדעו איזו --- שעה הגנב בא ישמור ולא יעזוב לחתור ביתו = Manuscript J